ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
“ВИКТОРИЯ И КРИКОР ТЮТЮНДЖЯН”

Пловдив, ул. Турист №2, тел.: 032/635319, E-mail: arm_school@tutunjian.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Симон Тютелян
Директор на
ОУ“Виктория и Крикор Тютюнджян“

SIMON MOVSES TUTELIAN
Digitally signed by SIMON MOVSES TUTELIAN
Date: 2026.10.30 13:21:32 +02'00'

ПЛАН
ЗА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО. ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ, СЪОБРАЗЕНИ С КООРДИНАЦИОННИЯ МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ РАБОТА В СЛУЧАИ НА ДЕЦА, ЖЕРТВИ НА НАСИЛИЕ ИЛИ В РИСК ОТ НАСИЛИЕ И ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ КРИЗИСНА ИНТЕРВЕНЦИЯ В ОУ „ВИКТОРИЯ И КРИКОР ТЮТЮНДЖЯН”- ГР. ПЛОВДИВ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 г.

I. СЪСТАВ НА КООРДИНАЦИОНИЯ СЪВЕТ:

Председател: Красимира Кирова Кючукова – пед. съветник

Членове: 1.Димитрина Стоянова Владимирова – ЗДУД

2.Никола Георгиев Пампоров – РНИКТ

4.Гергана Бойкова Георгиева – родител

5.Алексиана Антраник Максудян, ученичка от VII А клас.

II. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ И ЦЕЛИ:

Настоящият документ е разработен от Координационен съвет при ОУ „ Виктория и Крикор Тютюнджян“ град Пловдив, въз основа на резултатите от „Оценка на ситуацията“ за учебната 2026/2027 г. и съобразно Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищно образование.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ:

1. Противодействие на тормоза и формиране у подрастващите на нагласи и социални умения с чувства на емпатия, толерантност, уважение към различията, решаване на конфликти и др.
2. Предприемане на адекватни на ситуацията действия и координирането им с алтернативно представените органи на местно ниво в междуведомствените мултидисциплинарни екипи, при случаи на деца жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция.
3. Подпомагане на процеса на възстановяване при преживяна травматична ситуация.
4. При необходимост, осигуряване на специализирана помощ, с цел бързо редуциране на негативните симптоми и преживявания.

III. ЗАДАЧИ:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза и насилието в училище, базирани на ненасилственото решаване на конфликти, приемане на различията, толерантност в отношение и др.

2. Възможно най-бързо редуциране на негативните симптоми и преживявания.

3. “Нормализиране” на необичайните преживявания и реакции.

4. Активиране отново на познавателните функции и процеси засегнати от критичното събитие.

5. Възстановяване на работоспособността и начина на живот на жертвите.

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА

➢ ДЕЙНОСТИ НА НИВО ИНСТИТУЦИЯ

1. Създаване на Координационен съвет в училището със заповед на директора.

   Срок: месец IX.2026 г.
   Отг.: Директор

2. Въвеждане на Дневник за регистриране на получените сигнали и възникнали случаи, който се води и съхранява от председателя на Координационния съвет или ПдС.

   Срок: месец IX.2026 г.
   Отг.: Коорд.съвет

3. Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с Механизма за противодействие на насилието и тормоза в системата на предучилищното и училищно образование, и с Алгоритъма за неговото прилагане. Запознаване с процедурите при получаване и регистриране на сигнал.
   Изготвяне на списък с подписи.

   Срок: месец IX.2026 г.
   Отг.: Коорд. съвет

4. Актуализиране на Етичния кодекс на училищната общност.

   Срок: месец IX 2026 г.
   Отг.: Директор, Коорд. съвет

5. Актуализиране и внасяне на промени в Правилника за дейността на училището /при необходимост/.

   Срок: месец IX.2026 г.
   Отг: Директор, Коорд. съвет

6. Запознаване на учениците по класове с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в системата на предучилищното и училищно образование – видовете проявления на насилие и тормоз и признаците, по които се разпознават.

   Срок: месец IX. 2026 г.
   Отг.: Пед. съветник

7. Изработване на общи правила на поведение и ценности, поставяне на видно място в класната стая.

   Срок: месец X.2026 г.
   Отг.: Кл. ръководители

8. Изготвяне на единни училищни правила и ценности и поставяне на видно място в училище.

   Срок: месец X. 2026 г.
   Отг.: Пед. съветник

9. Изготвяне на информационно табло, указващо от кого учениците могат да потърсят съдействие преди или в случай на тормоз и насилие. Информиране за наличието на национална телефонна линия за деца – 116111.

   Срок: месец X.2026 г.
   Отг.: Коорд.съвет, УУС

10. Провеждане на анкета „Оценка на ситуацията“ за наличие на насилие и тормоз в училището.

    Срок: 07.X.2026 г.
    Отг.: Коорд. съвет

11. Анализ и обобщаване на резултатите от изследването.

    Срок: 23.X.2026 г.
    Отг.: Коорд. съвет

12. Провеждане на анкета с класните ръководители, относно тормоза от връстници в училище.

Срок: 29.X.2026 г.
Отг. Коорд. съвет

13. Запознаване на всички заинтересовани страни с резултатите от оценката и обсъждане на тематичен педагогически съвет.

Срок: 29.X.2026 г.
Отг.: Коорд. съвет

14. Изготвяне/актуализиране на едногодишен план от Координационния съвет на базата на резултатите от „оценката на ситуацията и спецификата на образователната институция.

Срок: месец X.2026 г.
Отг.: Коорд. съвет

15. Изготвяне на правила и процедури с ясно разписани задължения и отговорности към учениците, родителите и служителите в образователната институция.

Срок: месец X.2026 г.
Отг.: Коорд. съвет

16. Провеждане на системна разяснителна дейност /беседи, лекции, ролеви игри и др./ в часа на класа по проблеми, свързани с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. р-ли; Пдс

17. Включване на учениците в различни извънкласни форми и училищни събития, съобразно възрастта им, с цел положително осмисляне на ежедневието и предотвратяване на прояви на неприемливо поведение.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. р-ли, ПдС

18. Повишаване компетенцията на учителите с цел разпознаване и реакция при наличие на случаи между ученици, проявяващи проблемно и агресивно поведение и/или нуждаещи от подкрепа за личностно развитие.

Срок: месец XI 2026 г.
Отг.: Коорд. съвет

19. При наличие на случаи от второ и трето ниво, незабавно уведомяване на директора на училището, Д „СП“, РУ на МВР и всички ангажирани с Механизма за противодействието на училищния тормоз.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Коорд. съвет

20. Съвместно с горепосочените инстанции – проверка достоверността на сигнала.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Коорд. съвет

21. Адекватна, спешна намеса и помощ за децата жертви на насилие или в риск от насилие. Осигуряване на закрила на пострадал/и.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.

Отг.: Коорд. съвет

22. Партньорство с родителите за съдействие по превенция на насилието и тормоза.
Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Директор, Коорд. съвет

23. Включване на родители, съобразно компетенциите им /психолози, соц. работници, лекари, инспектори към МВР и др./ в превантивните дейности за противодействие на насилието и тормоза.
Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. ръководители

24. Отбелязване на деня на толерантността.
Срок: 16.11.2026 г.
Отг.: Кл. р-ли, пед.съветник

25. Провеждане на Деня на розовата фланелка.
Срок: месец февруари 2026 г.
Отг.: УУС и ПДС

26. Предприемане на превантивни мерки, противодействащи на проявите на насилие, съобразно констатациите в Оценката на ситуацията за учебната 2025/2026 година:
- Изнасяне на лекции, беседи и презентации в час на класа с цел превенция на насилието и тормоза в училище;
- Възпитание в толерантност, емпатия и взаимопомощ, без прояви на вербална и физическа агресия;
- Среща с представители на извънучилищни институции за разясняване на последиците от извършване на насилие, и предоставяне на информация за това къде и как да потърсим помощ в случай на насилие;
- Сътрудничество и съдействие от родителите, относно превенция на агресивното поведение в училище;
- Информиране на учениците в час на класа от класния ръководител за функционирането на национална телефонна линия за деца – 116 111.

ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА РАБОТА В ЧАС НА КЛАСА:

- Агресия – видове агресия;
- Насилие и тормоз – прилики и разлики;
- Да спрем веригата на агресията;
- Права и отговорности;
- Девиантно поведение. Санкции;
- Общуване без конфликти;
- Толерантност и емпатия.
- Приятелството и доверие;
- Общуване с връстниците;
- Правилни модели за общуване;
- Човекът и неговата способност за добро и зло;
- Семейството, като стимулиращ фактор за детската агресия;
- Семейството и ценностите;

- Правата на човека. Дилеми и злоупотреби с правата на човека;
- Други.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.010.2027 г.
Отг.: Кл. р-л, Коорд. съвет

27. Осигуряване на непрекъснато дежурство от педагогическите специалисти по време на междучасия и фиксиране на вниманието към рисковите места /класни стаи, училищен двор, тоалетни и коридори/, с цел обезопасяване и предотвратяване на евентуални ситуации на тормоз и насилие.
Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Директор, ПдС и у-ли

28. Подобряване на охранителната дейност и системата за видеонаблюдение с цел повишаване на сигурността в сградата и двора на училището.
Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг: Директор

29. Поддържане на партньорства с институции и огранизации, ангажирани с проблемите на децата – МКБППМН, ОЗД, ДПС, РУ на МВР и др.
Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: ПдС

30. Изготвяне на годишен доклад за дейността на Координационния съвет.
Срок: месец юли 2026 г.
Отг.: Коорд. съвет

➢ ДЕЙНОСТИ НА НИВО КЛАС

1. Запознаване на учениците по класове с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в системата на предучилищното и училищно образование – видовете проявления на насилие и тормоз и признаците, по които се разпознават.
Срок: месец септември 2026 г.
Отг.: Кл. р-ли и ПдС

2. Избор на Ученически съвет на класа.
Срок: месец октомври 2026 г.
Отг: Кл. ръководители

3. Изработване и приемане на правила и ценности на класа.
Срок: месец октомври 2026 г.
Отг.: Кл. р-ли

4. Изработка на табло с приетите правила и поставяне на видно място в класната стая.
Срок: месец октомври 2026 г.
Отг.: Кл. р-ли

5. Провеждане в час на класа на системни превантивни дейности, по темите за насилието и тормоза, и разликите между тях.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кр. р-л и ПдС

6. Обсъждане между учениците и красния ръководител при възникнал проблем с цел изясняване и вземане на правилни решения.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. ръководители

7. При необходимост за разрешаване на проблема/конфликта, използване на посредник.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг: Кл. ръководители

8. Организиране и провеждане на класови инициативи във връзка с превенция и противодействие на тормоза и насилието, и включване в общоучилищни такива.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг: Кл. р-ли и ПдС

9. Участие на учениците в извънкласни и извънучилищни дейности и мероприятия.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. ръководители

10. Организиране на срещи в ЧК с родители, работещи в сектори и сфери, в които се осъществява превенция и противодействие на насилието и тормоза /социални работници, инспектори в МВР, лекари и др/.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. ръководители

11. Участие в анкета „Оценка на ситуацията“ на учениците от всеки клас.

Срок: 07.10.2026 г.
Отг.: Кл. р-ли, Коорд. Съвет

➢ ДЕЙНОСТИ НА НИВО ОБЩНОСТ

1. Партньорство с родителите за съдействие по превенция на насилието и тормоза.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. ръководители

2. Запознаване на родителите с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в системата на предучилищното и училищно образование на тематична родителска среща.

Срок: По график /I – IV кл./
По график /V – VII кл./
Отг.: Кл. р-ли, Коорд. съвет

3. Покана и включване на родители, специалисти по темите за насилието и тормоза /психолози, социални работници, инспектори в МВР, лекари и др./ за участие в дискусии и беседи в ЧК.

Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Кл. ръководители

4. Партньорство с родители в случаи на интервенция.
Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Директор, Коорд. съвет

5. Включване на родителите в дейности и инициативи на ниво клас и училище – концерти, благотворителни базари, екскурзии и др.
Срок: от 15.09.2026 г. до 14.09.2027 г.
Отг.: Директор, кл. ръководители

➢ ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА ДЕЙСТВИЕ, СЪОБРАЗЕНИ С КООРДИНАЦИОННИЯ МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ РАБОТА В СЛУЧАИ НА ДЕЦА, ЖЕРТВИ НА НАСИЛИЕ ИЛИ В РИСК ОТ НАСИЛИЕ И ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ КРИЗИСНА ИНТЕРВЕНЦИЯ

Настоящите правила и процедури имат за цел прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

Единните училищни правила и процедури са създадени във връзка с прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в ОУ „Виктория и Крикор Тютюнджян“ – гр. Пловдив. Те са неизменна част от превантивните дейности, които се предприемат на ниво училище. Тяхната цел е прилагане на цялостен училищен подход за недопускане на тормоз и прояви на насилие сред учениците и бързо и ефективно справяне с проявленията на такива.

Настоящите правила регламентират задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз.

Правилата са разработени от Координационния съвет на базата на:

- направената оценка и анализирането на проблема, свързан с наличие и прояви на тормоз сред учениците;
- разработените правила за поведение и ценности от всеки клас.

Правилата се основават на следните принципи:

- Нетолериране и нетърпимост на тормоза и насилието в ОУ „Виктория и Крикор Тютюнджян“ – гр. Пловдив;
- Ангажираност от страна на всички възрастни в училище;
- Стремеж към формиране на училищна общност, култура на социално компетентно поведение от страна на всички участници в училищния живот и взаимно уважение;
- Строги граници, които индикират неприемливото поведение, водещо към прояви на тормоз и насилие и прилагане на съответни мерки при преминаването на тези граници.

ПРАВИЛА:

1. В ОУ „Виктория и Крикор Тютюнджян“ – гр. Пловдив всички участници в училищния живот се уважават взаимно (ученици, учители, ръководство, родители, непедагогически персонал).

2. Всички дават най-доброто от себе си, за да поддържат позитивен психологически климат и конструктивни отношения в дух на взаимно разбиране, сътрудничество и толерантност.

3. Всички участници в учебно-възпитателния процес спазват етика при общуване и не използват агресивни и/или нарушаващи добрия тон послания.

4. Всички в училище изпълняват съвестно и отговорно своите конкретни ангажименти по превенцията и справянето с училищния тормоз. Те са следните:

I. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕРСОНАЛА

1. Училищен координационен съвет в състав:

1.Председател: Красимира Кирова Кючукова – педагогически съветник

Членове:

1. Димитрина Стоянова Владимирова – зам. директор по УД
2. Никола Георгиев Пампоров – РНИКТ;
3. Гергана Бойкова Георгиева – родител
4. Алексиана Антраник Максудян – ученичка от VII А клас

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище.
- Обобщава предложенията на класовете и изготвя общо училищни ценности и правила.
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
- Анализира ситуациите на тормоз и определя необходимостта от индивидуална работа по всеки случай, чиято координация се осъществява от педагогическия съветник.
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
- Подпомага класните ръководители с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

2. Ръководство:

- Ръководството на училището създава необходимите условия и предпоставки за изграждане на позитивен психосоциален климат и конструктивни взаимоотношения в дух на толерантност, сътрудничество и партньорство.
- Контролира дейностите по превенция на насилието и тормоза и интервенция в случаите на тормоз.
- Осъществява взаимодействие с извънучилищни институции и организации, имащи отношение към проблема.
- Насърчава и поощрява просоциалното поведение и добрите взаимоотношения чрез подходящи форми – грамоти, организиране на конкурси, инициативи, форуми и др.

3. Педагогически съветник:

- В началото на учебната година, съвместно с останалите членове на координационния съвет извършва оценка на ситуацията в училище, обобщава информацията и я представя за обсъждане на тематичен педагогически съвет.
- Съхранява дневника за регистриране на случаи на насилие и тормоз.

- Участва в екипите при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция.
- Участва в дейността на Училищния координационен съвет.
- Посредничи при разрешаване на конфликти.
- Съвместно с класните ръководители организира периодично провеждане на превантивни занятия по проблемите на насилието и тормоза.
- Организира срещи за учениците със специалисти, работещи в посока превенция и противодействие на насилието и тормоза.

4. Класни ръководители:

- Съдействат за провеждане на „оценката на ситуацията“.
- Провеждат занятия в часа на класа, посветени на тормоза и насилието. Обсъждат последиците от насилието и тормоза. С помощта на учениците приемат ценности, изготвят правила за поведение на ниво клас, които поставят на видно място в класната стая.
- Съвместно с педагогическия съветник запознават учениците с Механизма за противодействие на тормоза и насилието.
- Реагират при всеки опит за насилие над ученик, съгласно нивата, разписани в Механизма.
- За всеки инцидент или проява на насилие от второ и трето ниво, ситуацията се регистрира в дневник, който се съхранява от педагогическия съветник.
- Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от класа им.
- Съвместно с педагогическия съветник, провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, МКБППМН и др.
- Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111.
- Информират родителите за дейностите по Механизма, както и за приетите правила и процедури.
- Съдействат за включването им в дейностите на ниво училище.

5. Учители, които не са класни ръководители и други педагогически специалисти:

- Включват темата за насилието в учебни единици, при които това е възможно.
- Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.
- Познават и използват установената система за реагиране, информиране и регистриране на случаи на тормоз над ученици.
- Познават правилата на класа, прилагат ги и изискват от учениците да ги спазват.

6. Дежурни учители:

- Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство.
- Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им.
- Оказват съдействие при установени от тях нарушения на ученици. Докладват на директора и на координационния съвет. Регистрират всяка ситуация, съответстваща на нивата от Механизма в дневника за регистрация.

7. Помощен персонал:

- Полагат грижи за предотвратяване на действия на насилие и тормоз в училищните помещения, за които отговарят.
- Познават основните принципи на действие и ги прилагат – правила, последствия, реакция при насилие.

- Не допускат прояви на насилие и регистрират ситуацията в дневника, съобразно Механизма.
- Съобщават ситуацията на класен ръководител, помощник-директор, директор, съобразно нивата от Механизма.

II. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИ И РОДИТЕЛИ

1. Задължения на ученици:

- Учениците изпълняват задълженията си според Правилника за дейността на училището.
- Учениците активно участват в изграждането на общо училищна култура на толерантни взаимоотношения и допринасят с поведението си за изграждането на училищната общност.
- Учениците не толерират насилието и тормоза и незабавно информират за наличие на подобни прояви.
- С оглед обхващане на местата, където според оценката се осъществява тормоз, могат да участват по график след заявено желание в дежурствата в междучасията.

2. Родители:

- Провеждат задълбочени разговори по темата за тормоза и насилието със своите деца.
- Следят за признаци на упражнен тормоз и насилие над децата си.
- Незабавно уведомяват училищните власти, ако станат свидетели на прояви на тормоз и насилие.
- Активно се включват в мероприятията, организирани на ниво клас и на ниво училище във връзка с превенцията на тормоза и насилието.
- Участват в тематични родителски срещи, форуми и други училищни и извънучилищни дейности.
- Отправят предложения и при възможност, съобразно компетенциите си подпомагат разясняването на формите на насилие и тормоз, начините за противодействие и негативните последици за личността.

III. ПРОЦЕДУРА ЗА ИНФОРМИРАНЕ И СЪОБЩАВАНЕ НА СЛУЧАИ.

- Националната телефонна линия за деца 116 111, работи денонощно за подаване на сигнали, с цел ученици станали жертва на тормоз и/или ученици станали свидетели на тормоз да имат възможност да подават анонимни сигнали за случилото се.
- На ниво училище, сигналът може да бъде подаден в поставената на входа кутия за сигнали. Съгласно чл. 10, ал. 5 от ЗЗД се разглеждат и анонимни сигнали.
- Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа и за други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа.
- Всеки учител, служител или работник, наблюдавал ситуация на насилие между деца, е длъжен да информира директора и координационния съвет, както и да окаже съдействие за преустановяване на насилието и тормоза.

IV. ПРОЦЕДУРИ ЗА РЕГИСТРИРАНЕ, ДОКЛАДВАНЕ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА СЛУЧАИ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ.

Задължение на всеки учител/служител/работник е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация /от второ и трето ниво/ на тормоз трябва да бъде регистрирана и описана в дневник на училището от учителя, служителя или работника, който я е наблюдавал.
2. При необходимост от допълнителна работа с дете – жертва на насилие или дете, упражняващо насилие, се предприемат дейности по компетенции.
3. В случаи на инцидент, който поставя в риск или уврежда живота и/или здравето на ученик, учителят, служителят и работникът действат в следната последователност:
- извежда се пострадалото дете от опасната зона и оказват до лекарска помощ;
- при непосредствена опасност за живота на пострадалото дете се обаждат на телефон 112;
- уведомяват веднага училищното ръководство и педагогическия съветник;
- уведомяват класния ръководител, който от своя страна уведомява родителите/настойниците на детето;
- описват ситуацията писмено в дневника.
4. Действия при установяване, че дете е жертва на насилие или е в риск от такова:
- ***всеки служител на ОУ„Виктория и Крикор Тютюнджян“, на когото стане известно, че дете в риск се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми директора на училището, ЗДУД или педагогическия съветник. След проверка на случая директорът подава сигнал до Отдел „Закрила на детето“ и/или полицията.***
5. Нива на насилие и тормоз, съобразно Механизъма за противодействие на тормоза и насилието:

Нива на насилие и тормоз	Отговор на институцията	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
ПЪРВО НИВО - НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА: • **Форми на физическо насилие** са например: леко удряне, бутане, щипане, драскане, дърпане на коса, хапане, подритване, замърсяване или разрушаване на нечия собственост. • **Форми на психическо насилие** са например: омаловажаване, клюкарстване, обиждане, осмиване, засрамване, подвикване, ругаене, клеветене, подигравки, унижение, заплахи, нецензурни/неприлични коментари, измисляне на прякори, изключване от групови или съвместни дейности, фаворизация/предпочитания, базирани на различие, разпространяване на слухове. • **Форми на сексуално насилие** са например: показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространение на истории и изображения със сексуален подтекст, съблазняване от друго дете или възрастен, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия. • **Форми на кибернасилие** са например: обидни колажи, снимки, видеа, коментари, обаждания и изпращане на обидни съобщения (SMS, MMS, съобщения в социалните мрежи и др.), използване на дискриминативни и обидни етикети, използване на език на омраза, кражба на профили.	На първо ниво действията се предприемат от класен ръководител или учител заедно с родител, като се осъществява педагогическа работа – индивидуално, за група деца/ученици или за цялата група/клас. При наличие на щети от материален характер – те се възстановяват. Ако педагогическата работа не дава резултат и насилственото поведение се повтаря, последствията са по-сериозни, то тогава следва се да предприемат действия, предписани за ситуации от второ или трето ниво.	Ситуациите от първо ниво не се регистрират в Дневника със случаи, защото са първа проява на насилие и не се тълкува като тормоз.	1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 2) Класният ръководител/учителят подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. 3) Уведомяване на родител от класния ръководител/учителя. 4) Консултации – предприемане на индивидуални разговори с участниците от класния ръководител/учителя. 5) Мерки и действия от страна на класен ръководител/учителя – намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.

Нива на насилие и тормоз	Отговор на институцията	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
ВТОРО НИВО – ПОВТАРЯНЕ НА ЕДНИ И СЪЩИ НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ИЛИ НАСИЛИЕ С ПО-СЕРИОЗНИ ПОСЛЕДИЦИ – ТОРМОЗ: • **Форми на физически тормоз** са например: шамаросване, удряне, стъпкване или късане на дрехи, ритане, обграждане, плюене, отнемане и разрушаване на нечия собственост, дърпане на нечий стол изпод него, дърпане за уши или коса. • **Форми на психически тормоз** са например: изнудване, заплашване, несправедливо наказание, забрана за общуване, отхвърляне и манипулация**,** подигравки, отправени пред целия клас или група, публично унижение, обиди; интригантстване, разпространяване на слухове, публично отхвърляне и игнориране, неприемане, манипулиране и използване. • **Форми на сексуален тормоз** са например: сексуално докосване, показване на порнографски материали, показване на интимни части на тялото и сваляне на дрехи, подтикване или принуждаване към сексуални действия, заснемане в сексуални пози. **Форми на кибертормоз** са например: непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видео, злоупотреба с влогове, блогове, форуми, социални мрежи, заснемане и разпространение без разрешение, унизителни за детето снимки/видео, кражба на профил и използване език на омраза.	На второ ниво действията се предприемат от класен ръководител/учител заедно с психолог или педагогически съветник, председател или представител на координационния съвет и задължително участие на родител, като се уведомява директора. По преценка се подава сигнал до ОЗД и/или полиция. Координационният съвет прави оценка на риска и може да даде становище за иницииране на работа по случай. Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, следва да се уведоми директора, който следва да се обърне към отделите за закрила на детето.	Ситуацията на тормоз се описва в Дневника със ситуации от свидетеля на случилото се или класния ръководител/учителя. Възстановяване на щети при наличие на такива.	1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 2) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Всеки служител, който е станал свидетел на насилието, може да подаде сигнал към ОЗД. 3) Учителят/класният ръководител съобщава на Координационния съвет за случая. Прави се оценка на случая и по преценка директорът подава сигнал от името на институцията до ОЗД и/или полицията и се инициира работа по случай. 4) Уведомяване на родител. 5) Мерки и действия – работа на координационния съвет: анализ на ситуациите от регистъра и предприемане на работа по случая. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.

Нива на насилие и тормоз	Отговор на институцията	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
ТРЕТО НИВО – СИСТЕМНА ЗЛОУПОТРЕБА, КАКТО И СИТУАЦИИ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО ЗА КОЙТО И ДА Е ОТ УЧАСТНИЦИТЕ В СИТУАЦИЯТА: • **Форми на физически тормоз** са например: сбиване, задушаване, събаряне, причиняване на изгаряния и други наранявания, намушкване с остър предмет, провесване от прозорец или високо място, ограничаване на движението, лишаване от храна, излагане на ниски или високи температури и заплашване с оръжие. • **Форми на психически тормоз** са например: сплашване, изнудване със сериозни заплахи, насилствено отнемане на пари и вещи, клетви, които накърняват сериозно достойнството, публично унижение, ограничаване на движението, склоняване за употреба на психоактивни вещества, включване в антисоциални групи и организации, изолация, групово измъчване на индивид или група и организиране на банди, последиците от които наранява други. • **Форми на сексуален тормоз** са например: съблазняване от друго дете, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия, блудство, изнасилване, кръвосмешение. • **Форми на кибертормоз** са например: • повторно действие на непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видеозаписи, злоупотреба с влогове, блогове, форуми, социални мрежи, профили и лични данни, заснемане без разрешение, заснемане и разпространение на сцени на насилие, разпространение на записи и снимки и видео на детска порнография.	На трето ниво се уведомява незабавно ОЗД и/или органите на полицията. Действията на ниво институция се предприемат от директора заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел закрила на детето, полиция и др.). Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да информира отделите за закрила на детето, центъра за социална работа и/или полицията. При материална щета се съставя Протокол за възстановяване на щетата.	Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника със случаи, като по тях се предприема интензивна работа, включваща всички участници; правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със Закона за закрила на детето, Наредба за приобщаващото образова ние, Закона за предучилищното и училищното образование.	Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 1) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Незабавно се уведомява директорът и се подава сигнал към ОЗД и/или органите на полицията. 2) Уведомяване на родител. 3) Консултации – предприемане на индивидуални разговори с участниците. 4) Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случай, информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора. Ако друга организация или услуга е въвлечена в работата с детето или ученика, институцията установява връзка с тези организации или услуги и синхронизира дейностите. 6) Проследяване на изпълнението на предприетите мерки и действия.

ИЗГОТВИЛ: КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ